

Zakonom o osiguranju ("Narodne novine" broj 151/2005) detaljno su utvrđeni uvjeti i način imenovanja aktuara, te pravila obavljanja poslova aktuara, njegova obveza i odgovornost za procjenu rizika i određivanja adekvatnih premija osiguranja u skladu s njihovom važnom ulogom u poslovanju društva za osiguranje. Ovo potonje prvenstveno u dijelu koji se odnosi na dostatno oblikovanje tehničkih pričuva namijenjenih za izvršenje obveza društva za osiguranje po ugovorima o osiguranju, iz razloga što se poslovi osiguranja temelje na aktuarskim izračunima vjerojatnosti šteta korištenjem statističkih podataka osiguranja.

Pojam ovlaštenog aktuara

Ovlašteni aktuar je osoba koja ima ovlaštenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: HANFA) kao nadzornog tijela za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.

Poslovi ovlaštenog aktuara su provjere oblikuju li se cjenici premija i tehničke pričuve osiguranja sukladno propisima te jesu li oblikovane tako da omogućuju trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju.

Ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara

HANFA kao nadzorno tijelo izdat će ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara ako osoba ispunjava sljedeće **uvjete**:

1. znanje hrvatskog jezika,
2. da je uspješno obavila provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara sukladno programu izobrazbe međunarodnih odnosno europskih aktuarskih udruga,
3. da je redoviti član aktuarske udruge sa sjedištem u Republici Hrvatskoj priznate od strane međunarodnih, odnosno europskih aktuarskih udruga,
4. da nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora za kazneno djelo protiv platnog prometa i poslovanja,
5. da joj dosad nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.

HANFA može s nadležnim nadzornim tijelom države članice sklopiti sporazum o priznavanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.

HANFA je na temelju odredbi članka 66. stavak 4. Zakona o osiguranju i članka 27. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju

Tko su aktuari

individualne kapitalizirane štednje ("Narodne novine" broj 106/1999, 63/2000) donijela 13. travnja 2006. godine Pravilnik o uvjetima i za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara ("Narodne novine" broj 45/2006).

HANFA će oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara ako:

1. je ovlaštenje dobiveno navođenjem neistinitih podataka,
2. ovlašteni aktuar teže krši pravila aktuarske struke,
3. ne ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 3. i 4. ovoga članka.

O oduzimanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara nadzorno tijelo dužno je obavijestiti društva za osiguranje za koje osoba kojoj je oduzeto ovlaštenje obavlja poslove ovlaštenog aktuara.

Kako i tko imenuje aktuare?

Društvo za osiguranje prije početka obavljanja poslova osiguranja mora imenovati ovlaštenog aktuara.

Ovlaštenim aktuarom ne može se imenovati osoba koja u društvu za osiguranje obnaša funkciju člana uprave društva ili prokuriste, odnosno koja posredno ili neposredno ima udio u društvu za osiguranje veći od 1%.

Društvo za osiguranje o imenovanju ovlaštenog aktuara dužno je u roku osam dana obavijestiti HANFU. Ako društvo za osiguranje u roku od tri mjeseca ne imenuje ovlaštenog aktuara odnosno za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara imenuje osobu koja nije ovlašteni aktuar, ovlaštenog aktuara imenuje nadzorno tijelo.

Koji su poslovi ovlaštenog aktuara?

Ovlašteni aktuar ima velike obveze i odgovornost za procjenu rizika i određivanja

adekvatnih premija osiguranja što određuje njegovu važnu ulogu u poslovanju društva za osiguranje.

Posao ovlaštenog aktuaru je provjeriti oblikuju li se cjenici premija i tehničke pričuve osiguranja sukladno propisima te jesu li oblikovane tako da omogućuju trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju.

Uprava društva za osiguranje mora ovlaštenom aktuaru staviti na raspolaganje sve podatke koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka.

Ovlašteni aktuar mora nadzornom odboru i upravi istodobno s mišljenjem uz godišnje izvješće iz članka 142. Zakona o osiguranju predočiti **izvješće** o saznanjima ovlaštenog aktuaru glede nadzora koji je u protekloj poslovnoj godini obavljao. Izvješće mora obuhvaćati prvenstveno razloge za pozitivno mišljenje, mišljenje uz ograde, odnosno negativno mišljenje ovlaštenog aktuaru uz godišnje izvješće.

Ako ovlašteni aktuar u obavljanju poslova utvrdi da se cjenici premija odnosno tehničke pričuve osiguranja ne oblikuju sukladno propisima, odnosno da su izračunate odnosno oblikovane na način da je ugroženo trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, mora o tome neodgodivo izvijestiti **upravu društva za osiguranje**. Uprava društva za osiguranje dužna je poduzeti mjere radi usklađivanja poslovanja sukladno izvješću ovlaštenog aktuaru. Ako uprava društva za osiguranje ne poduzme mjere sukladno izvješću, ovlašteni aktuar dužan je o tome neodgodivo obavijestiti **nadzorno tijelo**.

Ako ovlašteni aktuar prestane obavljati tu funkciju u društvu za osiguranje dužan je o tome obavijestiti nadzorno tijelo u roku od 8 dana od dana saznanja.

Razlozi za razrješenje ovlaštenog aktuaru

Ako nakon imenovanja ovlaštenog aktuaru nadzorno tijelo imenovanoj osobi oduzme ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru, odnosno ako u svezi s imenovanom osobom nastupe okolnosti iz članka 67. stavka 2. Zakona o osiguranju, društvo za osiguranje je dužno imenovati drugog ovlaštenog aktuaru. Riječ je o okolnosti da ovlašteni aktuar započne obnašati funkciju člana uprave društva ili prokuriste u društvu za osiguranje, odnosno ako posredno ili neposredno stekne udio u društvu za osiguranje veći od 1%.

Ako društvo za osiguranje u naprijed navedenom slučaju ne imenuje drugog ovlaštenog aktuaru, nadzorno tijelo odredit će otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana. Nadalje, ako društvo za osiguranje ne postupi na navedeni način i ne imenuje drugog ovlaštenog aktuaru, ovlašteni aktuaru imenuje HANFA.

Društvo za osiguranje o razrješenju ovlaštenog aktuaru dužno je u roku od 8 dana obavijestiti nadzorno tijelo.

Prekršaji ovlaštenog aktuaru

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlašteni aktuar koji:

1. neodgodivo ne obavijesti upravu društva za osiguranje sukladno odredbama članka 68. stavka 4. Zakona o osiguranju,

Zašto čitam poslovni savjetnik

Poslovni savjetnik pratim budući da objedinjuje sva područja poslovanja i obrađuje na zanimljiv, stručan i koncizan način brojne teme od interesa za managere u velikim i malim tvrtkama. U Poslovnom savjetniku moguće je pronaći za svakoga po nešto, pa i onih laganih tema koje doprinose kvalitetnijem upravljanju i mogu pomoći ili biti od koristi svakom ambicioznijem manageru. Ne treba izostaviti niti čitljivost da su svi tekstovi napisani na jednostavan, ali stručan način. Posebice bih istaknuo edukativan karakter časopisa te aktualne priloge vezane uz zdravlje koji se odmah mogu primijeniti u praksi. Zato preporuka: čitajte Poslovni savjetnik!

Renato Cobal, voditelj korporativnih poslova
Pfizer Croatia d.o.o.

2. ne obavijesti HANFU sukladno odredbama članka 68. stavka 6. i 7. Zakona o osiguranju.

Pravni status zatečenih aktuaru

Za osobe koje su 1. siječnja 2006. imale ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru, izdano od ministra financija, smatra se da imaju ovlaštenje HANFE kao nadzornog tijela za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru sukladno novim uvjetima iz članku 66. Zakona o osiguranju.

Zdenka Pogarčić, dipl. iur.

Ovo je moj primjerak,
a gdje je Vaš?

Centar za računovodstvo i financije d.o.o.

Pierottijeva 1, 10000 Zagreb, Hrvatska
tel. +385 1 - 49 217 37
fax. +385 1 - 48 360 99
e-mail: pretplata@ripup.hr; urednistvo@ripup.hr
www.ripup.hr; www.propisi.hr